

MIÐVIKAN

Alfred og Jens Petur Egholm: Tvær sjóhetjur

Tað eru nógvar frásagnir um vanlukkur á sjónum, sum hava kostað mannalív. Men tað eru eisini nógvar um framúr bjargingaravrik, summi meira kend enn onnur. Í hesi og komandi Miðviku verður greitt frá avrikum hjá brøðrunum Alfred og Jens Petur Egholm.

Óli Jacobsen

Ein kend og stór ætt í Havn eru eftirkomararnir hjá Onnu Sofíu f. Petersen, ættað úr Funningi og Johan Hendrik Egholm, ættaður Streymnesi, sum búsettust í Havn.

Tey bæði áttu 11 børn, sum hvør í sínum lagi komu at gera vart við seg á ymiskum økjum. Tveir av synunum og ein versonur gjørdust eisini kendir skiparar. Teir vóru Alfred og Jens Petur Egholm og svágurin Sofus Højgaard úr Rituvík, sum giftist við Helenu, sum var kend jarðarmóður í Havn. Ein annar svágur, Petur Dahl, sum giftist við Nelli, kom eisini at hava ein týðandi leiklut í okkara fiskivinnusøgu. Systirin Hertha, giftist við Effa Mohr, sum eisini sigldi stóran part av lívinum.

Bjargingin av manningini á Langanesi

Jens Petur Egholm var í 1935 skipari á Mignonette, sum bjargaði manningini á Langanes, tá ið skipið kom í havsneyð á Suðurlandinum.

Føroya Social Demokatur hevði eina frásøgn frá hesi hending og verður tikið burtur úr henni.

Tað var ódnarveður. Stormur og øgiligur sjógvur. Ein ótti var á øllum – sum tað ofta er fyri ófrættum, og tá ið harðveðrið, stormurin og havódnin versna í hvørjum og skaka hitt litla farið, so tað darrar í hvørjum sprekki.

Tað var mákvöldið 11. mars kl. 9-9½, at ólukkan hendi. Teir lógu vestur úr Vestmannaoyggjunum,

einar 35-40 fjórðingar úr landi. Triggir menn vóru uppi á vakt, tveir í stýrihúsinum og ein stóð í kappanum har frammi.

Knappliga kemur ein ovurstórur brotasjógvur. Teir siggja hann, varskógva hinar og leyva niður undir. Bestimaðurin varð tó hangandi hálvur í kappanum. Lufttrýstið var so sterkt, at hann slapp ikki niður undir.

Alt í skipinum uttan sjálv maskinan breyt seg leyst og slongdist yvir í stýriborð. Kolið breyt seg upp ígjøgnum dúrkið í lugarinum og slongdist upp úr kolkjallaranum upp í koyggjurnar, fúkandi um oyruni á manskapinum, ið saman við koyggjukulæðum og øðrum fór sama vegin. Summir av monnunum havnaðu í kolkjallaranum, aðrir í stýriborðskoyggjunum. Tað vandanmiklasta var saltið, ið alt fór yvir í sama borðið.

Ræðusjón á dekkinum

So skjótt manningin var komið aftur á fótur aftaná hetta herviliga kastið, lupu allir upp á dekkið. Tað var ein ræðusjón, ið teir har sóu: Afturmasturin, fiskakassin, stúttur og svinaryggurin í bakborð var brotið burtur. Bummurin hevði kvett lævantini. Skipið lá vatnrætt á liðuni og stórseglið var fult av sjógv. Saltið og alt leyst undir dekkinum var jú kastað yvir í læborð. Hetta saman við tí fulla stórseglinum gjørdi tað ómøguligt hjá skipinum at reisa seg. Teir hugsaðu, at skipið sakk beinan vegin. Men tá ið teir merktu, at tað varð flótandi, gav

Tey hjá Onnu Sofíu og Johan Hendrik Egholm. Aftast f.v. eru: Jens Petur, Lena, Petur, Alfred og Hertha. Í miðjuni: Amalia, Johan Hendrik, Alfred, Anna Sofía, Ejvind og Malla. Fremst: Gunhild og Nella

skiparin boð at oysa. Men tað var ikki so lætt. Ódnarveðrið helt á við sama lag. Mannskapið hevði einki skjól, hevði einans lulúnning at krækja seg fastan til. Pumpan var eisini blivin í óstandi og kundi ikki brúkast. Sjógvarnir blivu við at bróta inn yvir skipið, tó ikki so stórir, sum hin ræðuligi skaðasjógvurin.

Fyri at bjarga lívinum máttu taljurepini á stórmastrini í lu kappast. Hvør maður hevði nóg mikið við at halda sær.

Tá ið masturin var farin fyri borð,

reisti skipið seg eitt sindur á aftur. Roynt varð nú at sleppa niður undur aftur fyri at koma til at skumpa salt úr læborði aftur í luborð. Tað var tá nær um eitt undur, at tað fyrsta, teir komu framá, vóru nakrir spakar og nakrar spannir, sum annars eins væl kundu ligið undir saltinum.

Bjargingarroysni

Rópinu um hjálp í neyðini vóru hjartaskerandi. Tað vóru teir, sum vóru á fyrsta túri. Tað var eisini eitt Guds undur, at ikki tveir av manningini sjólótust við tað sama.

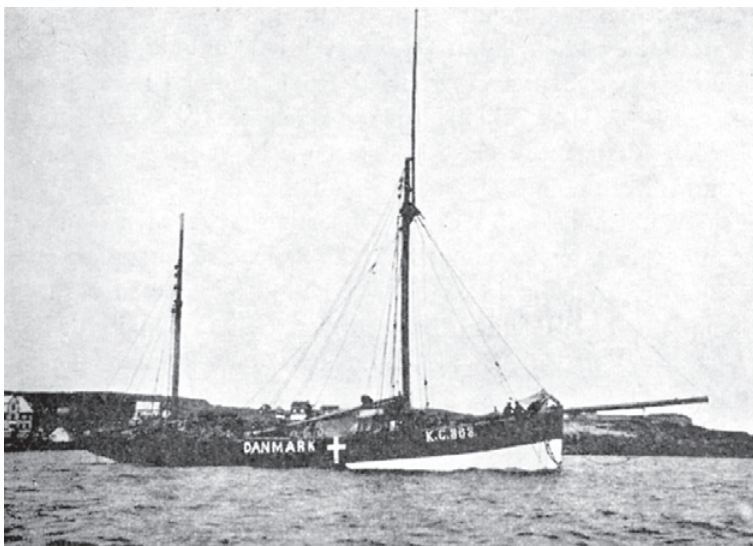
Ein sjógvur kom líka aftaná, at teir vóru komnir upp á dekkið. Hann tók tveir menn við sær, annan út á stokkin og hin heilt fyri borð. Hin fyrri flotnaði inn aftur. Hin seinni kom aftur við loringini. Har stendur ein sunnbingur, ein sonn kempa. Hann sær mannin, og hóast hann hevur ilt við sjálvur at halda sær, sleppur hann aðrari hondini, rættir seg eftir manninum, fær í hann, og við eitt ómenniskjaligt tak syftir hann mannin inn aftur á dekkið. Henda bjargingargerð av sunnbinginum, Hjalmar Thomsen, var eitt roysni.

Hjalmar fekk heiðursløn frá Carnegiegrunninum fyri sitt avrik. Pápi tann bjargaða drongin læt í takksemi Hjalmar fáa eitt lamb hvørt heyst

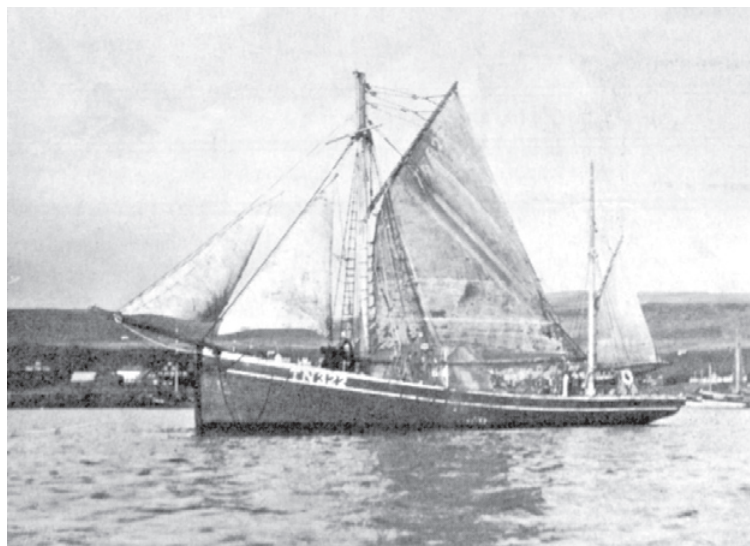
14 tímar í bardaga móti havsins ódn

Farið varð nú undir at oysa og skumpa salt. Sjógvurin stóð upp um motorin í maskinrúminum, upp undir "gallarið" í kahúttini og upp um beinkirnar har frammi og væl upp um banjaran í lastini.

Tað varð oyst í 14 samfullar tímar. Tá vóru vónir um at fáa motorin í gongd, um hann var heilur. Motorpassarin fór so niður undir at arbeiða uppá motorin. Og tað

Langanes

Mignonetta framdi eitt rættiligt bjargingarbragd